

THE NORTH AMERICAN

Esperanto Review

PEOPLE-TO-PEOPLE

**ESPERANTO
NOW
A PART
OF THE
PROGRAM**

Marto-Aprilo 1962

The NORTH AMERICAN ESPERANTO REVIEW

Vol. 10, No. 2.

808 Stewart St., Meadville, Pa.

Donald Broadribb, Editor.

Published by the Esperanto League for North America, Inc., as its official organ, and founded in 1953. The Esperanto League is a participating organization in the People-to-People Program (John F. Kennedy, Honorary Chairman; Dwight D. Eisenhower, Chairman, Board of Trustees)

Subscription Rates: \$2.00, regular; \$1.75 gift subscription (three for \$4.00). **Membership Rates:** \$5.00, regular; \$10.00, supporting member; \$20.00, patron member; \$100.00, life member; \$7.00, man and wife. Checks and money orders should be payable to the Esperanto League for North America, Inc. Send all payments, subscription and membership orders to the treasurer, Jay Berry, 3231 N.W. 62nd St., Seattle 7, Washington.

Officers of the Esperanto League for North America, Inc.: President, David B. Richardson, R.F.D. Box 81, Eastsound, Washington; Vice-President, Charles E. Peterson, 8314 E. Florence, Downey, California; Secretary, Conrad Fisher, 808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania; Treasurer, Jay Berry, 3231 N.W. 62nd St., Seattle 7, Washington. **Executive Board:** Armin F. Doneis, Sr., P.O. Box 105, Pharr, Texas; Thomas A. Goldman, 7008 Millwood Rd., Bethesda 14, Maryland; Mary Gibson, P.O. Box 409, Riversdale, Fresno County, California; Frans J. Jahger, 2736 Locust Dr., Bridgeville, Pennsylvania; Dr. James Lieberman, 24 Claffin Rd., Brookline 46, Massachusetts; Paul Nace, 1410 Ray Road, Hyattsville, Maryland; Catherine Schulze, 410 Darrell Rd., Hillsborough, California; H. K. Ver Ploeg, 1908 E. 8th Ave., Spokane 32, Washington; Martha Walker, 2846 Monticello Road, Napa, California.

Materials for inclusion in the next issue of the **Review** should be sent by the 15th of April. For inclusion in the following issue, material should be sent by the 15th of June.

OUR COVER:

Dwight D. Eisenhower, Chairman, Board of Trustees, the People to People Program. ELNA is now a participating organization in this program, dedicated to promoting friendly contacts between the peoples of all the world's countries. (Story on p. 31.)

ESPERANTO AND THE HADLEY SCHOOL FOR THE BLIND

The Hadley School for the Blind offers to blind persons everywhere an education by correspondence in more than a hundred courses in braille and recording from six grade upwards to high school. Its curriculum also includes several college courses, which are given with the co-operation of the University of Chicago and the University of Pennsylvania. All these courses are given free of charge to the blind student. The school is privately supported and receives its funds through private contributions, the Community Chest, and from many civic groups, such as the Lions Clubs. The Hadley School was founded by Doctor Hadley, a Chicago high school teacher, who became blind himself at the age of 55. During the forty years of its existence, the Hadley School has served more than 20,000 blind people. Presently it has more than 2,000 students in every state of the United States and in over 50 other countries. Since blindness is not a respecter of age or station, the Hadley School has students ranging in age from the early teens through the high eighties, from all walks of life, regardless of race, religion and nationality. In spite of these differences, they all have one thing in common; namely, to improve themselves either in school, or on the job, or at home, or in the everyday social activities. The school sends braille books and recordings as well as the necessary instruction, to its students. The students study their lessons and send reports to the Hadley School in braille or typewritten. Able instructors check these reports and return them to the student with corrections and suggestions in braille.

Among the many courses offered by the Hadley School are two courses in Esperanto. Esperanto was introduced and taught by Donald Hathaway, Executive Director of the Hadley School, about ten years ago. A year ago Claudette Toro was ap-

pointed as teacher of Esperanto for the Hadley School and since that time she has taught Esperanto to many Hadley students. In this undertaking, she was limited to the use of two Esperanto braille textbooks: **The Esperanto Teacher**, by Mason Stuttard, and **The Esperanto Home Student**, by Robbie—the only available braille textbooks for the study of Esperanto. Recently Miss Toro has developed a more advanced course in Esperanto, based on **La Vivo de Zamenhof**, by Edmund Privat, including exercises and questionnaires on each chapter. This textbook is presently in the process of being put into braille and will then be added to the Esperanto courses now given by the Hadley School.

Claudette Toro, one of the school's most promising former students—it may be of interest to point out here—was named "La Señorita de 1959" by her local San German Rotary Club. At 27 years of age, this young lady has a double reason for valuing the Hadley School's services; she is now blind as well as confined to her bed. In overcoming the limitations of this double handicap, her people hold her valor as their symbol and inspiration. Her knowledge of Esperanto and braille enables her world of contacts to reach her bedside by mail.

Miss Toro broadens her experiences by corresponding in Esperanto with other people all over the world. To them she writes articles on Puerto Rico and its music. They in turn write her of their special interests and observations from their land.

She attended Colegio San José for four years, majoring in English. Her plans to continue her studies there in the College of Agriculture were interrupted by an attack of infectious arthritis. Coming to New York for treatment at the Hospital for Joint Diseases, she found there was no cure. However, she then began

Claudette Toro, surrounded by a group of young Esperanto students.

studies at the Polytechnic Institute there but her sight failed in 1952. Returning to her native land, she learned braille and took two Hadley courses in Esperanto, earning highest grades. This new interest, combined

with a hobby of collecting gold and silver coins, occupies her thoughts and time. She brings a world of ideas right to her bedside with the help of many pen-pals and the Hadley School.

Korespond - Anoncoj

Ni presas, sube, la nomojn de personoj kiuj deziras korespondi kun Usonanoj. Post kelkaj estas, en parentezo, speciala informo: ekz. la aĝo de la korespondanto, specialaj deziroj, ke.

Bulgario: Ivan Petrov Todorov, V. Dalgodelci, Mihaylovgradski.

Georgi Livorov, Gabrovo, Ĉerkona 1. (17jara; interŝanĝi poŝtmarkojn, kaj gazetabonojn.)
Blaga Jordanova Coneva, Str. Petro Karavelov 10, Tolbuhin.

Ĉeĥoslovakio: Frant. Procházka, Uhersky brod Ĉ. 1124. (Kun filatelistoj)

Karel Štulc, Ústí n. Lahene, Bělehradská 3. (17 jara)

Jiří Odstrčil, Čekyne No. 57, Okr. Prerov - Morava. (28jara mekanikisto)

Hungario: Diskointerŝanĝantoj en ĉiuj landoj! Mi kolektas viajn naciajn himnojn ktp. sur diskoj.
Bonvolu skribi al instruisto Georgo Csüllög, Nyírábrány, Hajnal str. 1.

Jugoslavio: Petrović Dragoslov, "Ĉuružanke" - Ĉurug, Kojrodino. (28jara; pri konservoteknologio; kaj interŝanĝi bildkartojn).

Serĉas ekzempleron de la libro "Benŝona Universala Esperanto-Metodo" kaj pretas pagi per usonaj dolaroj aŭ esperantaj libroj (laŭ la volo de la vendanto), Marinko Gjiwoje, Gornji trg 31, Ljubljana 13, Poŝtfako 18.

Sovet-Unio: Valeri Candekov, Teatralni pri. 24, Rostov n/D-22. (28jara; instruisto pri maŝinkonstruado.)

OUR TENTH CONGRESS

This year the annual congress of the Esperanto League will be held in Chicago, Ill., on July 6, 7, and 8. This will be our tenth congress and will mark the tenth anniversary of the founding of ELNA.

Our convention hosts, the Esperanto Society of Chicago, are making every effort to mark this important occasion by planning a truly memorable program. The congress hotel is to be the centrally located Hamilton Hotel, in the heart of Chicago's famous "Loop" district.

Besides a full schedule of business meetings, election of League officers, public meetings and the annual banquet, our hosts have planned a number of other enjoyable activities including free sight-seeing tours and a get-together picnic for the period preceding the Congress; so plan to "come early and stay late."

Chicago is world-renowned as one of the great cultural cities. Everything from fine music and theaters to varied entertainments such as sports, night-clubbing and just plain loafing are excelled in at this visitors' paradise. Because of its central location in our vast country Chicago has become a leading convention center.

From East, West, North and South: Come to Chicago and take part in our best congress yet. Please remember that you do not have to be a member of ELNA to participate in our congress. All who believe in Esperanto and would like an opportunity to meet with others for their own pleasure and for the advancement of the international language are welcome.

David Richardson

Last minute notes: We regretfully announce the death of John F. Clewe, in Los Angeles, last April 3 at the age of 83. He was the translator of Mary Baker Eddy's "Science and Health" into Esperanto.... Mark Starr, nationally known labor executive and Esperantist of long experience, has been named Chairman of the League's "People-to-People" Committee.... The newly formed Esperanto Society of Portland, Oregon (ESPO) will hold an Esperanto workshop especially for those who come to the Northwest to visit the Seattle World's Fair. Dates: July 20, 21, 22. Details in the next issue.... The General Secretary of the Universala Esperanto Asocio, Dr. Ivo Lapenna, air-mailed ELNA congratulations to the American people on the occasion of John Glenn's successful orbital flight... LIFE magazine on March 2 published an article claiming English now fills the role of international language. A letter from the president of ELNA to the editors of LIFE, pointing out a number of errors in the article and explaining the case for Esperanto, was not included in the March 23 "letters" column. In 21 years' activity for Esperanto we do not recall one word favorable to Esperanto ever published by magazines of the Time-Life enterprise.... Joŝiko Kaĵino is scheduled for many appearances across the country. If you wish to book her for your area, contact NOW Ges. William Schulze, 410 Darrell Rd., Hillsborough, Calif.... Mary Murray, 1661 E. Street, Arcata Calif., wants to hear from anyone planning to fly to the Congress in Copenhagen. By going in groups of 25 or more, each group member can save \$195 on a roundtrip by jet.

LETTERS TO THE EDITOR

The Review is publishing a series of especially effective letters which have been printed in local newspapers around the country, as examples of what can be done.

Advocate of Esperanto

The Gallup poll which shows Americans strongly in favor of a common second language as a means of lowering the international barriers, also reveals much confusion over which language it should be.

By all standards desirable in an international language, one fills the bill ideally. That is Esperanto, the only living international language long proved in actual use.

Esperanto is phonetic, with one sound for each letter; simplified in grammar, with only 16 rules

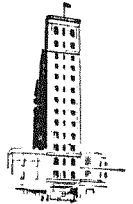
and no exceptions; and its basic vocabulary becomes rich and flexible due to the ingenious system of word building.

Because Esperanto is neutral and endowed with a unique international spirit, its adoption would generate goodwill rather than resentment at elevating any one ethnic language to international rank.

Anyone interested may contact his local Esperanto club or write the Esperanto League, 808 Stewart St., Meadville, Penn.

Bonan novjaron!

MARY J. GIBSON,
Riverdale, Cal.

(Detach and mail)

F. D. TURNER,
Convention Treasurer,
215 S. 3rd Avenue,
Maywood, Illinois.

(Please make checks payable
to F. D. Turner)

I wish to attend ELNA'S 10th Convention, July 6-7-8, 1962.

..... Check or money order for \$10 is enclosed.

..... I will pay later.

Please reserve a room for me at the Hamilton Hotel, as checked:

Single room, \$7, \$8, \$9, \$10, \$11.

Double room, \$10 to \$14; Twin-bedded room, \$12.50 to \$17.50.

Print name.....

Address.....

THE PEOPLE-TO-PEOPLE PROGRAM

The government's **People-to-People Program** is not new, for it was established under the previous administration, but it received new life recently when it was reorganized. Former President Dwight Eisenhower was named Chairman of the Board of Trustees and member of the Executive Committee, while President John F. Kennedy is honorary chairman of the Citizens' committee responsible for the program.

The **People-to-People Program** is not a government agency, but the work of private citizens working with government approval and encouragement. Its goal is to establish ties between the United States and other countries, with the belief that personal contacts between the peoples of the world will play an important role in keeping the peace.

It is with particular pleasure that we can announce the participation of the **Esperanto League for North America** in the program. Esperanto has served for many years as a means of contact between people everywhere. It is fitting that it take an active role in programs which strive for the continuation and expansion of such contacts.

Since its beginning, the largest role which Esperanto has had to play has been in correspondence. While of particularly great value for tourist purposes, and of importance for international conferences and other gatherings, Esperanto has for most persons proved itself as a means of contact between persons who from their own homes wish to find friends throughout the world. At the cost of eleven cents an air-letter can reach any point on the earth within less than a week. But when English (or some other national language) is used, two problems must be met and overcome: first, the number of possible correspondents is limited to those who can write in English; second, and of great importance, relatively few foreign students of English are able to achieve a great enough command of the language to

pass the simplest stages of letter writing. While the pen-pal movements should not be under-estimated, most letter writers discover that they never progress past comments about the weather and simplified biographies of themselves.

In contrast, Esperanto has the unique value of being within the learning power of most people, and can be mastered fairly rapidly. A year's study of Esperanto can, and does, make it possible to read and write nearly as freely as in one's own native language. When it is also considered that Esperanto is studied in nearly every country of the world, it is clear why the typical Esperanto speaker has personal contacts in many countries.

Another role which Esperanto plays in helping bring the peoples of the world into closer contact is that of introducing its speakers to other cultures and other traditions through literature. Esperanto literature is probably the most cosmopolitan in the world, due largely to the fact that it is published in so many parts of the world. Japan, France, China, England, Brazil, Sweden, and dozens of other countries publish books and magazines in Esperanto, the largest share of which are works of their own cultures and traditions. In no other language can a reader become acquainted so painlessly with authentic materials representative of the many peoples in the world.

Each issue of this magazine, and most other Esperanto magazines, carries a list of persons searching for Esperanto correspondents in our country. Each issue also carries reviews of new books. The **Esperanto League for North America's** book service (address: Middleton, Wisconsin) carries a large selection of Esperanto books at low prices; while the **Universala Esperanto - Asocio**, with which ELNA is affiliated, provides among its other services an international correspondence service which finds suitable correspondents in Esperanto for those who wish.

ESPERANTO IN ACTION

As delegate for the Universal Esperanto Association, I am occasionally called upon to render services to people in other countries. I am glad to heed such requests because it is a simple way of cementing international goodwill.

During the abortive Hungarian uprising a musician in Budapest sought my help. Some of his musical instruments had been destroyed and all of his sheet music disappeared. He begged me to send him some music so he could continue to teach. I found most of what he wanted and mailed it to him. His gratitude was well worth the few dollars I spent.

About a year ago a man in Brazil asked me to send him certain pills for his ailing brother. The pills were available at 50 dollars a bottle. I immediately sent him an airmail letter explaining the situation and the excessive cost. A check for 50 dollars was sent by return mail, with the statement that the brother was a very wealthy man and was perfectly willing to pay the price.

A Finnish woman wrote for information. Her husband is a banker and she is the postmistress. They have one son. Owing to the turbulent conditions in Finland they wanted to come to the United States. In our telephone directory I found that we have two Finnish churches in Minneapolis. I called the pastor of one of the churches and he gave me full instructions which I passed on to the woman in Finland.

My most satisfying service dates back to 1946. I then had the pleasure of serving Dr. Giorgio Canuto, professor of medicine at the Parma Medical School, Parma, Italy. In his *Index Medicus* the doctor found that two of the Mayo doctors had each written an article on cancer: one, on internal cancer; the other, on cancer of the skin. Dr. Canuto asked me to read the two articles and give him the gist of them in Esperanto.

Well, here was a real challenge. Since I am a dentist, not a physician,

Dr. Lehman Wendell

I was afraid of running into trouble. However, I translated the articles in full and with my camera I copied the illustrations and made prints. Dr. Canuto was delighted with the result. He said the translations were perfect and the faculty was so impressed that he was asked to start an Esperanto class among its members. He was already teaching Esperanto to some of the medical students.

Some years later I learned that I had served a famous man. Dr. Canuto became president of the Universal Esperanto Association, and upon his death not long ago I learned that he was a world authority on medical jurisprudence, was highly respected because of his work in the field of medical law, and had received awards and citations from a number of governments.

We see thus how one language, Esperanto, can be used to serve people in various parts of the world. With few exceptions the people whom I serve do not speak English. Without Esperanto I would have had to use Hungarian, Portuguese, Finnish and Italian.

—LEHMAN WENDELL.

ESPERANTO NEWS NOTES

The first International Conference of Scientists using Esperanto will be held August 5 through 11, in Copenhagen, Denmark. Its purpose: study of the language problem in Science.

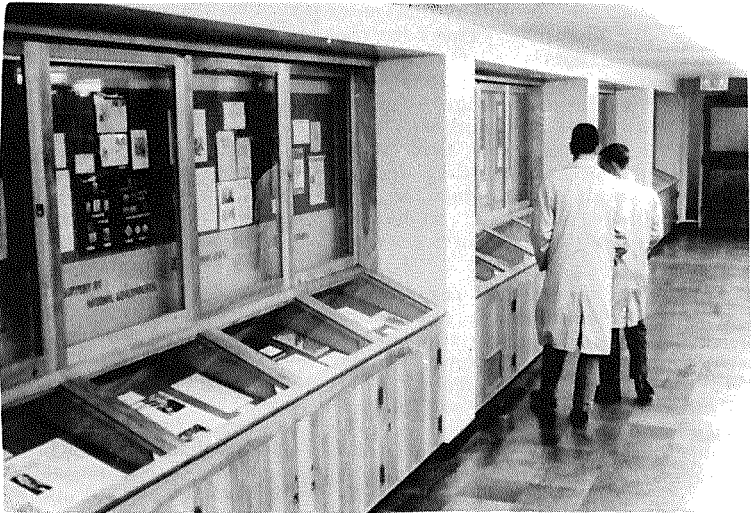
Oomoto, a Japanese religious sect which has been using Esperanto since the early 1920's, publishes an attractive magazine in Esperanto entitled **Oomoto**. The movement has opened its first American church, in Los Angeles.

Recent books mentioning Esperanto include Jenny Turner's **Campaign Speeches in Search of a Candidate**; Mary Murray's **They Shall Neither Hurt Nor Destroy**; and Daniel Hoffman's **India's Social Miracle**, a description of Vinoba Bhave, successor to Ghandi and an Esperantist.

Folkways Records (121 West 47th St., New York 36) sell a new record by Mario Pei, **One Language For the World**. On this LP disk the eminent linguist discusses the arguments for the major languages (Greek, Latin, Hebrew), discusses the best known projects, and ends with praise for Esperanto, e.g., "We come, last of all, to that most popular of constructed languages, Esperanto. Among all the constructed languages it has achieved the greatest vogue. It is claimed that no fewer than eight million speak it," etc. His only criticism is the accented letters in the alphabet. The record is useful for group discussions, and is meant for the public rather than for specialists.

Nova Civito is the name of an impressive new magazine published six times a year in Esperanto. This large format, Roman Catholic, periodical costs two dollars a year. American agent is Joseph Patron, 4105 21st Ave., Long Island City, New York.

Esperanto
Exhibit
at the
Lamont
Library,
Harvard
University,
November,
1961 -
January,
1962

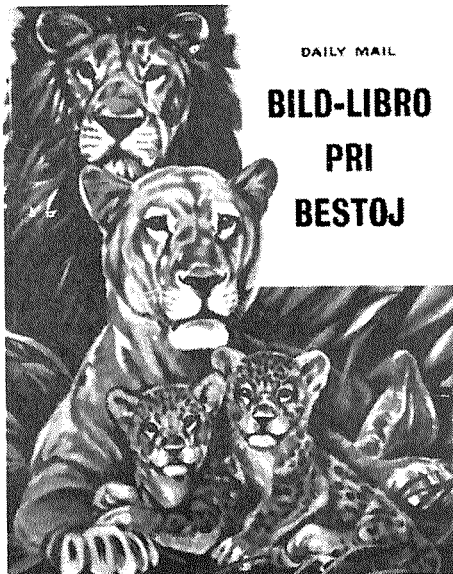
ESPERANTO AND THE WORLD OF LITERATURE

There is no better way to spend a free hour than in reading a good book. At least on the surface, Esperanto speakers would seem to be convinced of this, for a disproportionately large number of literary works are published every year in the international language. It is true that for most languages the purported number of "speakers" includes millions of infants, illiterates, the senile, and others prevented from reading, while Esperantists are almost without exception quite literate. Nevertheless, sometimes the quantity of volumes produced is surprising.

Occasionally, despite the literature being published, one can hear it said (as I did recently from an otherwise quite respectable university professor), "Esperanto is ideal for making technical translations, even indispensable, but no one could attempt to write poetry in it." In the minds of many people, including some who know a smattering of the language, there is a prejudice that a constructed language must somehow be the literary inferior of "natural" languages. They fail to grasp the fact that not the language but the writer gives to the written words their power to evoke images that turn a dull recitation of events into literature. The difference between the verses of Ogden Nash and the poetry of T. S. Eliot lies not in the structure of English but in the talents of the two authors. Readers of Esperanto know that, rather than experience a loss, they discover a new world of literature as they meet with writers from a diversity of backgrounds and cultures previously unmet.

What do Esperantists read? While admittedly selective, the sampling of new books reviewed in the columns of this magazine may give a clue. In the November-December, 1961, issue (the latest I have at hand) reviews were of **Fermentario**, an essay collection by Carlos Vaz Ferreira of Uruguay; **Malsata Stono**, short stories by Indian Nobel Prize winner, Rabindranath Tagore; **Tragedio en la Universo**, social commentary from

Yugoslavia; **Nia Korpo**, a textbook of anatomy by a Japanese professor; **Liliputo**, part of Jonathan Swift's classic tale of Gulliver; **Otelo**, a remarkably fine poetic translation of Shakespeare's play; and a children's picture book, **La Daily Mail Bild-Libro Pri Bestoj**. Writers from five language groups are thus represented; one of the works is an Esperanto original (**Nia Korpo**), the remainder are translations.

The purpose of an Esperanto literature is closely connected with the purpose of the language itself. Opinions in this regard are almost as numerous as the Esperantists. For some, the language is purely a help for tourists; for others, it is viewed as a means to promote international understanding and, eventually, peace, by allowing direct communication across national borders; for others, it is (at least ideally) a tool for obtaining access to technical materials published in other parts of the world; for a few, it is a business proposition; for others, it is an educational medium. There is a distinct tendency among persons who view Es-

peranto in such lights as these to look upon literature as a promotional tool useful only insofar as it convinces the public of the values of learning Esperanto. Yet this ought not to blind us to the fact that there is a hard core of literary-minded persons who, for one reason or another, have decided for themselves that their literary interests may be best served by Esperanto. For them, literature is the concern, Esperanto is merely the very handy medium.

Poetry would appear to be the principal literary product of Esperantist writers, and due to the work of a variety of very competent literaturists over a number of years, the standards of Esperanto poetry are very high. Not insignificant poetry is being written and published, much of it on a level which is surprising. The sheer technical execution of the poetry in the above-mentioned edition of **Otelo**, for example, would serve to make the work worthy of considerable attention even if the drama and its author were to be ignored.

The original novel and short story is still to be developed in Esperanto, although occasional writers (e.g., Fenenc Szilagyi) have proved themselves masters of prose fiction. It is to be noticed that the three literary periodicals, **Norda Prismo**, **Nica Literatura Revuo**, and **La Suda Stelo-Prometeo**, find relatively few pieces of original fiction for their pages, and rely heavily on translated fiction, along with poetry and occasional essays. A literary contest sponsored each year by the **Universala Esperanto-Asocio** has also, up to now, failed to uncover startling great talent. While it would be unfair to say that no original fiction of any note has appeared, it is nonetheless rare.

Translated literature forms the bulk of publishing in the international language. The novel is here the central figure, with short story collections also popular. While translated literature is often (and, to an extent, correctly) looked down upon as inferior to original work, the role

of Esperanto as a purveyor of world culture is admirably served by the literature continually being translated and published from the many nations and traditions of the world.

A word concerning non-fiction should be given. Certain areas are well covered in Esperanto, particularly religious literature and travel materials, and, inevitably, political writings. Popularizations of technical subjects also receive their due, as such items as fish, plants, etc., are covered by volumes generally written by quite responsible authorities. Considered along with the volumes of poetry and fiction, the volumes or non-fiction make a poor showing, but they are a not altogether insignificant portion of each month's crop of newly published materials.

It would be an unpardonable exaggeration to pretend that Esperanto literature as yet rivals in size that of the major languages, such as English, Spanish, German, French, Japanese, etc. Yet to under-estimate it would also be a serious error, and failure to give it consideration would be to bypass one of the most vital parts of the movement for an international language.

—DONALD BROADRIBB.

The best argument
for Esperanto
is **Esperanto itself!**

Key to Esperanto
now 25 for \$1.00

Esperanto League Book Service
Middleton, Wisconsin

Ĉu vi deziras interŝanĝi sonbendojn? Se jes, oni presos vian nomon kaj vian adreson en la listo de esperantistaj magnetofonistoj, en Das Tonmagazine, Ortlerstrasse 8, München 25, Germanio.

ESPERANTO IN PLACE NAMES

Streets or city squares named Esperanto or Zamenhof. (Continued.)

- Thiers
Viroflay
Ville-neuve-Saint-Georges
- Germany:**
Bad Neuenahr: Zamenhof Place
Dresden: Zamenhof Street (1927)
Dusseldorf: Zamenhof Street
(2/31/33)
Glinde (near Hamburg): Esperanto Street
Gross-Gerau
Hamburg: Zamenhof Street
(5/17/60)
Kaiserslautern
Karlsruhe: Zamenhof Street
(6/28/60)
Köln: Zamenhof Street (1961)
München: Esperanto Place
(8/7/51)
Nürnberg: Esperanto Street
(11/30/59)
Russelsheim
Stockum: Esperanto Street
Stuttgart: Zamenhof Street
(11/12/60)
Troisdorf
- Hungary:**
Budapest: Zamenhof Street
(6/28/59)
Debrecen: Zamenhof Street
(6/28/59)
Esztergom
Miskolc: Esperanto Place
(6/13/57) and Zamenhof
Street (1960)
Pécs
Szeged: Esperanto Place (1957)
and Zamenhof Street (1960)
Tabanya
- Italy:**
Alessandria: Zamenhof Street
(1/11/59)
Bologna: Zamenhof Street
(7/31/55)
Como
- Milano: Zamenhof Street (1921)
Mantova: Esperanto Street
(1960)
Massa
Mirandola: Esperanto Street
(1961)
Pisticci
Pistoia
Ragusa: Esperanto Street
Regio Emilia
Rome: Esperanto Street
Varese: Zamenhof Street
(12/18/60)
- Israel:**
Kfar Ata: Zamenhof Street
(7/12/60)
New Bialystok: Zamenhof Street
(5/51)
Tel Aviv
- Jugoslavia:**
Novi Sad
Zagreb: Zamenhof Street
(7/28/53)
- Latvia:**
Liepaja: Esperanto Street
(11/7/32)
- Lithuania:**
Kaunas: Zamenhof Street (1925)
- Netherlands:**
Amsterdam
Arnhem: Esperanto Street
(7/23/34)
Den Haag
Krommenie
Leeuwarden: Zamenhof Park
(12/59)
Rotterdam: Zamenhof Street
(5/29/48)
Zwolle: Zamenhof Boulevard
(9/5/59)
- Poland:**
Białystok: Zamenhof Street
(6/11/19)
Brzeziny: Zamenhof Place
(5/18/31)

Czestochowa
 Gdansk: Zamenhof Street
 (7/31/27)
 Gora Slaska: Zamenhof Street
 Jelenia Gora: Zamenhof Street
 Krakow: Zamenhof Street
 (8/2/31)
 Kutno
 Lodz: Zamenhof Street (5/18/20)
 Nowy Sacz: Zamenhof Street
 (1960)
 Ostrow Wlkp: Zamenhof Street
 (6/60)
 Poznan: Zamenhof Street
 (2/16/60)
 Radom: Zamenhof Street
 Siedlee
 Slupsk: Zamenhof Street (1960)
 Sosnowiec: Zamenhof Street
 (1960)
 Srodorow: Zamenhof Street
 (1931)
 Swidnica: Esperanto Street
 Szczecin: Zamenhof Place
 (2/9/60)
 Torun: Zamenhof Street (1959)
 Warsaw: Zamenhof Street
 (2/24/31) and Esperanto
 Street (1960)
 Wielun
 Wloclawek: Zamenhof Street
 Wrzeszcz: Zamenhof Street
 (1947)
 Zabrze: Zamenhof Street
 Zamose
 Szopienice

Spain:
 Barcelona: Zamenhof Street
 (4/14/32)
 Cassa de la Selva: Zamenhof
 Street (1932)
 Castellon de la Plana
 Cheste: Zamenhof Street
 (10/24/59)
 Fuentes de Ebro (near Zارا-
 goza): Zamenhof Street
 Manresa: Zamenhof Street (1957)
 Matadespera

Moya: Zamenhof Street (1959)
 Palma de Mallorca
 Sabadell (near Barcelona):
 Zamenhof Place (1912) and
 Zamenhof Street (10/12/59)
 San Feliu de Guixolls: Zamen-
 hof Street (6/29/14)
 San Seriol
 Santander
 Tarrasa: Zamenhof Place (1912)
 and Zamenhof Street (9/6/59)
 Valencia: Zamenhof Street (6/5/
 34, and 12/20/59)
 Vendrell: Zamenhof Street (1933
 and 12/20/59)
 Vich: Zamenhof Street
 (11/30/32)
 Vilafranca del Panades: Zamen-
 hof Street (5/18/59)
 Vinaroc

Sweden:
 Goteborg: Esperanto Place
 (1954)

U.S.S.R.:
 Barnaul
 Tbilisi
 Vitebsk

List compiled by A. Holzhaus

PROPAGANDA GLUSLIPO

La gluslipo "Brief Facts" (dimen-
 sio proks. 2½ x 2½ coloj) estas
 populara. Ĝi estas preparita por
 gluiĝo sur la maldekstra parto de
 karto aŭ koverto. Poŝtreguloj per-
 mesas tion (sed ne sur poŝtkartoj
 eldonitaj de la usona registaro).
 Oni povas ankaŭ uzi la slipon sur
 pakajoj.

La slipoj estas duoble valoraj: 1.
 Ili koncize informas pri Esperanto;
 2. Ili donas adreson al kiu povas
 skribi interesatoj. La kosto estas
 malgranda. Vi povas ankaŭ glui
 ilin en librojn kaj vortarojn esper-
 antajn, por memori pri ELNA.
 Mendu de Esperanto, Hillsboro,
 Oregon, aŭ de Esperanto Press,
 Oakville, Ontario. Prezo: 20 centoj
 por 50 slipoj.

INTENSA ESPERANTO—KURSO EN ANGLUJO

Ĉu instruado de Esperanto sufiĉas por krei esperantistojn? Ni ĉiuj scias, ke ne; ke unu el la plej grandaj ĉagrenoj de serioza esperantisto estas la forfalo de duonvarbitoj, kiujn oni per penigado tiris al kurso, kiuj pli-malpli serioze trairas kurson kaj kiuj pli-malpli frue perdas intereson. Sed ni ĉiuj scias, ke tio devus ne okazi: Esperanto portas tiom da ĝojo kaj intereso en la vivon.

Marjorie Boulton gvidis, dum la semajno 23. vii. 61-29. vii. 61., Intensan Kurson pri Esperanto en la malgranda sed bonfama Wedgwood Memorial College, Barlaston, apud Stoke-on-Trent, Anglujo. Ŝi gvidis ĝin laŭ la principo, ke nura lingvoinstruado ne sufiĉas, sed ke oni devas kiel eble plej frue instrui pri la kulturaj kaj praktikaj flankoj de Esperanto kaj pri eblaj celoj kaj aktivaj post la baza lernado de la gramatiko.

Sigismundo Pragano, mond fama Cseh-instruisto, elstara ankaŭ kiel deklamisto de poemoj seriozaj aŭ bonhumoraj, speciale venis de Amsterdamo, kie li estas docento pri Esperanto kaj pri la rumana lingvo, por helpi en la kurso. (Ambaŭ gvidantoj laboris sen honorario, nur kontraŭ repago de elspezoj.) Doc. Pragano instruis Esperanton al la progresantoj, dum f-ino Boulton instruis la elementojn al tre novaj sed entuziasmaj komencantoj. Ambaŭ grupoj miris, pri sia rapida progreso. Estas nedubleble, ke enloĝa feria kurso tre helpas progresemulojn; oni lernas ne nur dum la oficialaj lecionhoroj, sed ankaŭ dum manĝoj ("Bonvolu doni al mi la butero." "N!" hore krias gekamaradoj. "Kie estas la salto?"—"Salo—salto estas leap."), dum paŭzaj konversacioj kaj eĉ, kelkfoje, en la banĉambro.

Sed la kurso konsistis el miksaĵo de intensa lingvoinstruado kaj pli larĝaj kulturaj temoj. Ĉar ĝi celis precipe geinstruistojn, estis prelegoj kaj diskutoj pri: "Instrumentoj por Esperanto"; "Ekzamenoj pri Esperanto"; "La Cseh-Metodo"; "Esperantaj Gazetoj, Lernolibroj, Legolibroj, Aŭdaj-Vidaj Helpiloj"; "Esperanto

en la Moderna Lernejo" kaj ankaŭ speciala sonbenda programo kun specimenoj de esperanta laboro inter gelernejoj kaj studentinoj.

Profesoro W. E. Collinson vojaĝis de Liverpool speciale por prelegi pri "Lingvisto Rigardas Esperanton" kaj partopreni en forumo kun f-ino Boulton, doc. Pragano kaj la klera juna esperantisto (jam konata kiel inteligenta recenzisto kaj aktiva gvidanto de **Junularo Esperantista Brita**) John C. Wells, kiuj respondis al multaj demandoj. Marjorie Boulton prelegis pri "La Dediĉita Vivo de L. L. Zamenhof" kun multaj lumbildoj aĉetitaj el la bonega U.E.A.-Foto-Servo de Henk Thien; Sigismundo Pragano prelegis pri "Rumanujo" kun muziko, filmoj, kaj rumana brodita bluzo (tiun lastan, f-ino Boulton portis). Estis ankaŭ prelegoj pri literaturo, kulturaj sonbendoj el la Magnetofona Servo de U.E.A., kaj aparte sukcesa literatura programo en kiu f-ino Boulton kaj doc. Pragano laŭlegis poemojn. La internacia filmoprezentado, kun esperantlingvaj filmoj el Norvegujo, Aŭstralio kaj Nov-Zelando, bona senparola filmo pri lerneja karavano esperantista, kaj kulturaj filmoj el Polujo kaj Cejlono, repagis per sia granda sukceso la multan organizan laboron.

La progresantoj preparis etan koncerton por la Distra Vespero kiun vizitis grupo de jugoslavaj gelernejoj. Lumbildoj tre helpis en la prelego pri "La Brita Esperanta Kongreso, Bournemouth, 1961" kaj "La Organizado de la Esperanto-Movado". Nova serio de lumbildoj, pri la Intensa Kurso mem, jam ekzistas. La kursanoj ankaŭ ekskursis al Lichfield, kie John Wells estis ilia esperanta gvidanto.

Tiu ĉi kurso estis relative malgrandskala, sed sukcesis ĉiurilate (eĉ en gazetaj raportoj); kaj la principo kaj metodoj eble sugestos eblecojn al aliaj, kiuj volas propagandi Esperanton serioze.

—MARJORIE BOULTON.

TO SKIN A PIG

A Simple Folk-Tale for Esperanto Students

A long time ago, in Germany, there lived a laborer named Joseph. But Joseph was not a German. He was born in Poland. He had a beautiful wife and two children in Cracow.

Joseph was very industrious and very thrifty in order to get enough money to bring his family to be with him. When he had almost enough money to pay for the trip, he was afraid that thieves might find the hiding place. So he decided to give his money to the banker whose bank he passed each day.

Joseph said to the banker, "Oh, honorable and trustworthy man, for many years I have worked repairing the utensils of both the rich and the poor to get the money to bring my family here. I greatly desire to embrace my wife and my two children, but I do not have enough money yet. I will have to work for one year more. Please guard my money until I can come to ask for it."

The banker replied, "I swear to you that your money will be safe with me. You will not even have to have a receipt."

So Joseph left, content. He worked and saved his money for another year. Then he returned to the banker and politely asked him for his deposit.

"Do you have a receipt?" asked the banker.

"Don't you remember?" answered Joseph, you told me that a receipt was not necessary."

"I never pay without a receipt; otherwise anyone could demand money from me," said the banker. He ordered his servants to put Joseph outside.

Afterwards, when Joseph returned to his wagon, he was very unhappy. He would have to work for many more years before he could see his family.

SENHAŬTIGI LA PORKON

Simpla Popolrakonto por Esperanto-Lernatoj

Antaŭ multaj jaroj, en Germanujo, loĝis laboristo nomita Jozefo. Sed Jozefo ne estis germano. Li naskiĝis en Polujo. Li havis belan edzinon kaj du infanojn en Krakovo.

Jozefo estis tre laborema kaj tre ŝparema, por havigi sufiĉan monon por venigi sian familion al si. Kiam li havis preskaŭ sufiĉan monon por pagi la vojaĝon, li timis ke eble ŝtelistoj trovos la kaŝejon. Do li decidis doni sian monon al la bankisto kies bankon li preterpasis ĉiutage.

Jozefo diris al la bankisto, "Ho, honorinda kaj fidinda homo, dum multaj jaroj mi laboris riparante la kuirilojn de riĉuloj kaj malriĉuloj por gajni la monon venigi mian familion ĉi tien. Mi ege deziras brakumi miajn edzinon kaj du infanojn, sed mi ankoraŭ ne havas sufiĉan monon. Mi devos labori dum plia jaro. Bonvolu gardi mian monon ĝis mi povos veni ĝin postuli."

La bankisto respondis, "Mi juras al vi ke via mono estos sekura ĉe mi. Estas eĉ ne necese ke vi havu kvitancon."

Do Jozefo foriris, kontenta. Li laboris kaj ŝparis sian monon dum plia jaro. Poste, li reiris al la bankisto kaj ĝentile petis de li la deponitan monon.

"Ĉu vi havas kvitancon?" demandis la bankisto.

"Ĉu vi ne memoras?" respondis Jozefo, "vi diris al mi ke kvitanco ne estas necesa."

"Mi neniam pagas sen kvitanco; alie, iu ajn povus postuli monon de mi," diris la bankisto. Li ordonis al siaj servistoj meti Jozefon eksteren.

Poste, kiam Jozefo revenis al sia ŝarĝvagono, li estis tre malfeliĉa. Li devos labori multajn jarojn pli, antaŭ ol vidi sian familion.

The next day he was repairing a silver teapot in the kitchen of the kind-hearted wife of a rich merchant. Joseph was alone, and felt so overcome with despair that he put his head in his arms and wept. In this same moment the kind-hearted woman entered. "What is troubling you?" she asked.

"I do not want to trouble you with my misery," said Joseph.

But the woman insisted. So Joseph told her his unhappy story. When Joseph finished, the woman was very thoughtful. After a few minutes she said, "I will help you get your money back. But you must do what I tell you. Go to the banker tomorrow, at exactly two o'clock, and ask for your money from him again. Act as if this were the first time and not the second."

The next day the woman put her jewels in a sack and went to the bank. She brought her servant girl with her. "Wait outside," the woman said to the servant girl, "until you see the tinker come out with his money. Then go in and say to me, 'Your husband has returned unexpectedly. You must come home immediately.'"

Well, a few minutes before two o'clock, the woman went into the bank. She showed her jewelry to the banker. "They are very valuable," she said, "and while my husband is away I am afraid of thieves. Can you guard my jewelry until my husband comes back, and give me a receipt for them?"

"I swear to you that your jewelry will be safe with me. It is not necessary to have a receipt," said the banker.

"But how will I be able to reclaim them?" asked the woman.

"You will only have to ask me," said the banker.

Now two o'clock struck, and Joseph came in. "Oh, honest man," he said to the banker, "I am asking you for my money which you have been guarding for a year."

The banker wanted to convince the

La postan tagon li riparis arĝentan tekruĉon en la kuirejo de bonkora edzino de riĉa komercisto. Jozefo estis sola, kaj sentis sin tiel venkita de malespero, ke li metis sian kapon sur siajn brakojn kaj ploris. En tiu sama momento la bonkora virino envenis. "Kio ĉagrenas vin?" ŝi demandis.

"Mi ne volas ĝeni vin pri mia mizero," diris Jozefo.

Sed la virino insistis. Do, Jozefo rakontis al ŝi sian malfeliĉan historion. Kiam Jozefo finis, la virino estis tre pensema. Post kelkaj minutoj ŝi diris, "Mi helpos vin rehavigi al vi vian monon. Sed vi devas fari kion mi ordonos. Iru al la bankisto morgaŭ, precize je la dua horo, kaj denove petu de li vian monon. Agu kvazaŭ ĉi tiu estus la unua, kaj ne memoru la alian fojon."

La sekvan tagon la virino metis siajn juvelojn en saketon, kaj iris al la banko. "Ŝi kunprenis sian servistinojn. "Atendu ekstere," diris la virino al la servistino, "ĝis vi vidos ke la soldisto eliras kun sia mono. Tiam eniru kaj diru al mi, 'Via edzo venis neatendite. Vi devas iri hejmen tuj.'"

Nu, kelkajn minutojn antaŭ la dua horo, la virino eniris la bankon. Ŝi montris siajn juvelojn al la bankisto. "Ili estas tre valoraj," ŝi diris, "kaj dum mia edzo forestas, mi timas pri ŝtelistoj. Ĉu vi povos gardi miajn juvelojn ĝis mia edzo revenos, kaj doni al mi kvitancon por ili?"

"Mi ĵuras al vi, viaj juveloj estos sekuraj ĉe mi. Ne estas necese havi kvitancon," diris la bankisto.

"Sed kiel mi povos repostuli ilin?" demandis la virino.

"Estos nur necese peti min," diris la bankisto.

Nun sonis la dua horo, kaj Jozefo eniris. "Ho, honesta homo," diris li al la bankisto. "Mi petas de vi mian monon, kiun vi gardas de antaŭ unu jaro."

La bankisto volis konvinki la vir-

woman of his honesty. He happily paid Joseph the money.

Full of joy, Joseph went out. Then the servant girl came in. She said loudly, "Madam, your husband returned unexpectedly. You must go home immediately."

The woman quickly put her jewels back in the sack. She put the sack in her pocket and hurriedly left, while the banker glared at her angrily.

Outside, the woman, the servant, and Joseph were very happy.

"Remember," said the woman to Joseph, "there is more than one way to skin a pig."

—Adapted by Ella Gibson,
ed. Bruce Kennedy.

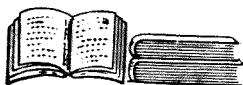
inon pri sia honesteco. Li afable pagis al Jozefo la monon.

Plenĝoje, Jozefo eliris. Tiam la servistino eniris. Ŝi diris laŭte, "Sinjorino, via edzo neatendite revenis. Vi devas iri hejmen tuj."

La virino rapide remetis siajn juvelojn en la saketon. Ŝi metis la saketon en sian poŝon, kaj rapide eliris, dum la bankisto kolere rigardadis ŝin.

Ekstere, la virino, la servistino, kaj Jozefo estis tre ĝojaj.

"Memoru," diris la virino al Jozefo, "estas pli ol unu metodo por senhautigi la porkon."

NOVAJ LIBROJ

Belarto, Aŭtuno 1961. Red. William Auld. Eldonis Universala Esperanto-Asocio, Rotterdam, 1961. 68 p. Lingvo: boneta; preso: tre bona; karaktero: rekomendata; temo: ĝenerala distraĵo.

La duan fojon U.E.A. eldonis belartan suplementon al sia gazeto, aparte aĉetebla. Ĉi tiu kajero havas, kiel anticipible, tre varian enhavon. Ĝi estas distra, sed ne profunda, de literaturecaj artikoloj, tre taŭga por la persono kiu ne deziras ataki libron kaj kiun iom timigas la serioza tono de niaj literaturaj gazetoj. Amuzaj rakontoj, kaj kelkaj popularaj artikoloj, kontraŭpezas la pli obskurajn poemojn kaj tragediecajn rakontojn.

Kelkaj artikoloj multe meritas la legon. Inter ili, la simpozio "Pri literatura arto kaj Esperanto" havas multon dirindan, precipe la tre aprobinda kontribuo de Clelia Conterno.

La lingvo de la "Belarto" klare indikas la evoluadon de la lingvo esperanta, kaj ne plaĉos al harfendistoj. Elevatoro, anstataŭ lifto; popo, anstataŭ papo; konferansejo anstataŭ anoncisto aŭ direktoro, ktp. iom ŝokas unuavide, sed evidente ili estas tipo de la neevitebla evolado de la lingvo. Rakonto japana donas al ni bonan konon pri multaj specife japanaj aŭ aziaj terminoj (espereble iu kolektas tiujn terminojn, kaj la serion de similcelaj artikoloj en Oomoto, por eventuala enleksikonigo).

La leganto kiu deziras ion distran, preskaŭ Readers-Digest-ecan, ŝatos ĉi tiun verkon.

Omaĝo al Gaston Waringhien, speciala numero de Esperantologio, vol. 2, 1961. 96p., \$2.80, broŝurita. Lingvo: bona; preso: bona; karaktero: parte rekomendata; temo: lingvaj diskutoj.

Nur cent ekzempleroj de ĉi tiu libro estas pretigitaj, kaj nur 75 estas vendataj, kio estas bedaŭriga ĉar la belaspekta volumo estas bone presita kaj enhavas plurajn interesajn artikolojn.

Kiel supozeble, la kvalito de la artikoloj varias. Ĉiu devas havi ian rilaton kun Waringhien, kvankam foje la rilato estas nur imaga aŭ fabrikita por pravigi la aperon de la artikolo. Kelkaj pritraktas Waringhien-ajn temojn, aliaj specife lingvo-temojn. El ili, la artikolo de Collinson ("Pri Kelkaj Kulturvortoj", mencianta la originon de diversaj vortoj, ekz. civilizo, kulturo, naturo, kaj la evoluo de iliaj sencoj), tiu de Gregor ("La Funkcio de la Derivita Adverbo en Esperanto" kiu kategorizas la eblajn uzojn de derivitaj adverboj), tiu de de Hoog ("Interplektitaj Frazoj," pri akuzativ-problemo ne malofita), tiu de Setälä ("Pri la Artikolo, Precipe en Esperanto" pri simpla regulo por instrui la uzadon de la artikolo) havas speciale atentindan valoron, kvankam ili ne ĉiam solvas siajn proponitajn problemojn. Aliaj malpli valoras.

Bibliofiloj, kaj personoj speciale interesataj de lingvo-diskutoj, ŝatos la volumon. Aliaj povos pli saĝe uzi sian monon.

Moderna Martiro: Patro Maksimiliano Kolbe, de A. Buckinx-Luykx. Tr. Leotado De Ruyver. Eldonis Fratoj de l' Karitato, Bierbeek (Belgio), 1961. 63p. Prezo 4 respondkuponoj. Lingvo: bona; preso: bona; karaktero: rekomendata; temo: religia.

Maksimiliano Kolbe estas martiro en la germanaj koncentrejoj. Lin murdis germanoj, kiam li proponis sin por morto anstataŭ alia viro kiun la germanoj arbitre elektis por morto en la koncentrejo. Tio estis la kulmino de lia vivo, vivo komenciĝinta en lia deka jaro per vizio en kiu li vidis la virgan Marion proponi al li du florkronojn, blankan kaj ruĝan.

Inter la infanaĝa vizio kaj la 47-jaraĝa martiriĝo, Kolbe monakiĝis, kaj ankaŭ fondis novan ordenon por konverti nekristanojn. Lia vivo estis plena de problemoj (ne nur la faŝista minaco, sed ankaŭ grava malsano, malriĉeco, mokado fare de aliaj monakoj), kaj malgraŭ tio glorie sukcesis. Ĉi tiu favorema biografio klare prezentas la faktojn de lia vivo, kaj ankaŭ bildojn grandnombrajn.

En la literaturo katolika, ĝi estas bonvena.

GRAVA ATENTIGO

Regulaj legantoj de ĉi tiu gazeto rimarkas ke la adreso de la gazeto ŝanĝiĝis. Ĉio rilatanta al la administrado de la gazeto sendiĝu al 808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania. Materialon por inkludo en la gazeto sendu rekte al la redaktoro, aerpoŝte, ĉe la adreso 51 Primrose St., Moonee Ponds, Victoria, Aŭstralio.

La Korelativoj

Malgrandaj konversacioj inter Sinjoro A kaj Sinjoro B, praktikante la korelativojn.

IU - LA BUTIKO

- A. "Al kiu apartenas tiu butikoj?"
B. "Al Sinjoro Blanko; ĝi unue apartenis al lia patro."
A. "Ĉu iu posedis ĝin antaŭ la patro de Sinjoro Blanko?"
B. "Neniu. Lia patro fondis la butikon. Ĉiuj klientoj amas la Blankojn."

IO - SUFIĈA MONO

- A. "Kion vi havas en la mano?"
B. "Tio estas nova plumo. Mia patro donis monon al mi por aĉeti ion. Estus bone ke ankaŭ vi aĉetu plumon -- vi bezonas nenion pli ol plumon."
A. "Mi povas aĉeti ion ajn. Mia patro donas al mi monon por ĉio."

IA - INTER GEPATROJ

- A. "Kian libron legas la infano?"
B. "Ĝi estas libraĉo kian ĝia amikaro ŝategas legi."
A. "Mi plene malaprobis tiajn librojn."
B. "Ankaŭ mi plene malestimas ilin. Estus pli bone ke ili legu neniajn ol tiajn librojn."
A. "Mitre bedaŭras ke ili legas ĉian aĉaĵon."

IE - ĜUSTA PREZO

- A. "Kie vi aĉetis la plumon?"
B. "En la butikoj ĉe la stratangulo proksima al mia hejmo. Multaj aferoj estas tie aĉeteblaj."

IAL - SENDEPENDA SERVISTO

- A. "Kial vi ne pli rapidas?"
B. "Ĉar mi ne havas kialon rapidi."
A. "Ĉu vi do ial intence malrapidas?"
B. "Ne, sed nenio urĝas, kaj tial mi iras laŭ mia deziro."

IAM - INTER GESINJOROJ
TAPENFRAPER

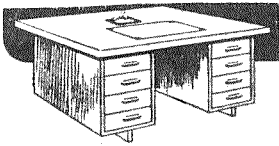
- A. "Edzino mia! Kiam mi manĝos? Mi terure malsatas!"
B. "Vi ĉiam malsatas. Kiam mi havos tempon pretigi la manĝon, tiam vi manĝos, ne pli baldaŭ."
A. "Iam mi mortos pro malsato; tiam vi devos ĝeni vin pro mi."
B. "Mi ne atendos ĝis tiam; mi nun esploras."

IOM - ENSPEZO KAJ ELSPEZO

- A. "Kiom da mono li havas?"
B. "Tiom kiom necesas por vivi komforte."
A. "Kiom li elspezas por alkoholaĵoj?"
B. "Neniom; sed li elspezas iom por legaĵoj kaj amuzo."
A. "Estas eble. Estus pli bone se li ŝparus iom por la posteuloj."

IES - AL KIU LA LIBRO
APARTENAS?

- A. "Kies libron vi legas?"
B. "Ĝi estas nenies. Mi trovis ĝin sur la strato."
A. "Eble ĝi estas ies; ĝi apartenas al la perdinto, ĝi estas ties."
B. "Aŭ eble, ĉar ĝi kuŝis sur la publika strato, ĝi estas ĉies."
A. "Ĉu vi ne povas aĉeti plumon ie alie por malpli alta prezo?"
B. "Ne, nenie; mi klopodis ĉie."

Bonvolu diskutigi la sekvanton inter la membroj de viaj grupoj, kaj sciigi al mi iliajn opiniojn:

1. Ĉiu loka grupo, kiu publikigas kaj distribuas bultenon, sendu al mi 25 ekzemplerojn, anstataŭ sendi apartajn ekzemplerojn al la aliaj grupoj.

La bultenoj de ĉiuj lokaj grupoj estos kunligitaj, kaj speciala kovrilpaĝo aldoniĝos. Ĉiu grupo tiel ricevos de mi en kombinita formo po unu ekzemplero de ĉiu bulteno de ĉiu grupo.

2. Kvankam ĉiu aktuale eldonata bulteno akceptiĝos kun ĝojo, estos plej bone ke ĉiu bulteno havu samajn larĝon kaj longon.

3. Mi esperas ke ĉiu grupo petos siajn membrojn sendi al mi sugestojn pri facile desegneblaj bildoj por estontaj kovrilpaĝoj, bildojn kiujn mi povos facile kopii sur stencilojn.

4. Se la grupoj volos alterne prepari la kovrilpaĝon, tio povos efektiviĝi. Oni povos multoblige la paĝon, aŭ eĉ tajpe kaj desegne prepari

MALLONGAJ NOTOJ

Usonaj kaj kanadaj esperantistoj povas aboni la nepolitikeman gazeton **Pola Esperantisto** favorkoste: nur unu dolaro. La gazeto aperas tute en esperanto, kaj inkludas, i.a., tradukojn el la pola literaturo. Ĉiu numero portas multajn korespondadresojn. Nia samideano usona, A. Holzhaus, aŭtoritatulo pri Zamenhof, ofte aperigas verkojn en la gazeto. Eksterlande oni devas pagi pli ol tri dolarojn por abono. La adreso, al kiu vi povas sendi vian abonon, estas: European Publishers Representatives, Inc., Time Building, 475 Broadway, New York 36.

Ĉiujn esperantlingvajn librojn eldonitajn de la Pola Esperanto-Asocio oni povas mendi ĉe la adreso: The

DE LA SEKRETARIO

Plano por kombinita distribuo de la bultenoj de Esperanto-grupoj.

la ekzemplerojn. Sugestoj: la novjorka klubo povus prepari desegnon pri la Statuo de Libereco, la Ponto de Brooklyn, kc.; la klubo en San Francisco povus desegni la Orpordan Ponton, kc., laŭ propra bontrovo. Se oni preferos ĉiam saman bildon, tio ankaŭ eblas. Sed mi deziras ricevi komentojn pri tia bildo.

5. La sola kosto por loka grupo, krom la necesaj ekzempleroj de la loka bulteno (komence, 25) estos la poŝtkosto, certe ne pli ol dek cendoj por ĉiu bultenokombino.

6. Bonvolu informi min pri ĉiu loka grupo kiun vi konas, krom tiuj en Santa Monica, Los Angeles, San Diego, Sacramento, San Francisco, Napa, Palo Alto, Pasadena, Hillsborough, Santa Barbara, ĉiuj en Kalifornio; Chicago; Missoula, Mont.; N.Y.C.; Warren, Ohio; Bethlehem, Washington; Pittsburgh, Pa.; Washington, D.C.

CONRAD FISHER,

808 Stewart St.,
Meadville, Pa.

Polish Book Importing Co., Inc., 38 Union Square, New York 3.

Ĉu vi ricevas la Okcidentgermanan Revuon? Ĝi estas gazeto aperanta dumonate, priskribanta la vivon, kulturon, kaj politikon de Okcidenta Germanio. Abono estas senpaga. Petu abonon de Limburger Vereinsdruckerei GmbH, (16) Limburg-Lahn, Okcidenta Germanio.

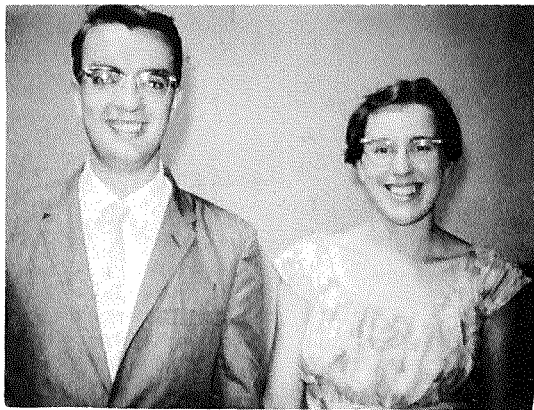
Turismaĵoj ĉiam estas bonvenaj, ĉar ili kutime estas bele ilustritaj, konigas al vi la mondon, kaj plej ofte kostas nenion. Ni sugestas la sekvantajn: Nacia Parko Tatejama, akirebla de la Turisma Fako de Tatejama-maci, Toyama-ken, Japanio; Londono, la Monda Metropolo (kostas unu internacian respondukuponon), akirebla de Edward Ockey,

15 Upper Pines, Banstead, Surrey, Anglio; Salzburg, la Urbo de la Muziko, akirebla de la Urba Trafikoficejo, Salzburg, Aŭstrio; Praha Gvidlibro, (kostas 16 ĉekoslovakiajn kronojn), eldonita de la Eldonejo por Sporto kaj Turismo, Praha, Ĉekoslovakio.

Look Magazine, en sia numero de la 10a de novembro, pasintjara, presis tutaĵan artikolon pri "la internacia lingvo kiu efike funkcias." En Heroldo de Esperanto de nov. 16, nia sekretario Conrad Fisher apelis al

alilandanoj, ke ili inundu la redakcion de Look Magazine per kartoĵoj kaj leteroj por montri al ĝi la vastan uzatecon de nia lingvo.

Nia Redaktoro ruĝigante memoras ke li jam de pli ol jaro redaktadas la Esperanto Review, kaj ĝis nun nemiam prezentis sin. Cedante al postuloj el pluraj lokoj, de personoj kiuj volas konvinkigi ke la redaktoro estas vera homo kaj ne dukapa marsano, li prezentas sube ne nur sian bildon, sed ankaŭ sian biografieton.

Donald kaj Rosemary Broadribb

Donald Broadribb: naskita en 1933; edukita en Rochester New York, kie nia membro Karl Nell estis la unua esperantisto kiun li konis; ricevis la diplomon B.A. ĉe la Universitato de Rochester, en 1954 (ĉefstudis la hispanan lingvon); ricevis la diplomon M.A. ĉe la Universitato de Illinois, en 1956 (ĉefstudis lingvistikon); ricevis la diplomon B.D. ĉe la Seminario Teologia Union en New York City, 1959 (ĉefstudis la hebrean kaj grekan lingvojn); studis 1960-1962 ĉe la Universitato de Chicago, kaj nun ĉe la Universitato de Melburno, por doktoriĝi. Lernis esperanton en 1947, aŭtodidakte, uzante **Esperanto for Beginners kaj Step by Step in Esperanto**. Helpis prepari la fiaskintan **Ilustrita Vortaro de Esperanto**; ĉef-

verkis la bonsukcesan **Supplement to the Esperanto-English Dictionary of Millidge**; fondis kaj redaktis la gazeton **Kristana Bulteno** ĝis 1960; tradukis kaj eldonis **La Libro pri Disĉiplino de la Komunumo ĉe Qumran, La Komentario pri Habakuk de la Komunumo ĉe Qumran, Tobit**. Krom la Esperanto Review, li ankaŭ redaktas regule la bibliografian sekcion de la International Language Review. Li estas membro de Phi Beta Kappa, Phi Sigma Iota (honora societo de studentoj de la latinidaj lingvoj). En septembro, 1961, la trian tagon de la monato, li edziĝis kun Rosemary Eve Dunham, kies bildon vi ankaŭ vidas supre, en kunveno de la 57th Street Meeting of Friends (Quakers), Chicago, de kiu li estas membro.

AŬTOBIOGRAFIA SKIZO

Dorothy Burnham Holland

Mi unue renkontis Esperanton en Highland Park (urbeto apud Chicago) kiam oni donis al mi gimnazian ekzamenon pri legkapablo, en kiu estis artikolo pri internaciaj lingvoj. Dum miaj kvar jaroj en la Kolegio de Lake Forest (1938-1942) mi ne plu renkontis la nomon.

En 1946, mia edzo, kiu tiam instruadis kemion kaj fizikon en Naperville, vidis jurnalartikolon pri leter, sendita al la urbestro de Chicago el Ĉekoslovakio en "stranga" lingvo— Esperanto. Roy parolis al mi pri sia infanaĝa interesiĝo pri Esperanto, vizitis la tradukinton de la letero, kaj aĉetis lernolibron de Esperanto. Mi komencis studi en la trajno dum mi veturadis al Chicago, kie mi laboris kiel stenografiisto.

Ĉiutage mi studis unu lecionon; kaj, vespere, dum mi lavis la pladojn, mia edzo ekzamenis min pri ĝi. Post ses monatoj mi finis la lernolibron, do ni aĉetis korespondanoncon en la gazeto "Esperanto". Ni ricevis 125 respondojn.

Intertempe, ni, kun 4 aŭ 5 esperantistoj en Chicago, kunvenis monate. Kiam ni iris al Eŭropo en la somero de 1955 por viziti 26 el niaj korespondantoj en 13 landoj, ni ankoraŭ ne tre flue parolis, sed post tri monatoj ni estis multe progresintaj.

Baldaŭ post nia reveno, ni trovis idealan kunvenejon por la Esperanto-Societo de Chicago—aparta ĉambro en la centra YMCA, por kiu oni ne postulis pagon se sufiĉaj el ni aĉetis la vespermanĝon tie—kaj dum 5 aŭ 6 jaroj mi estis la sekretario de la grupo.

Ni ĵus revenis de jaro en Eŭropo, kie ni vidis Esperanton en la lernejoj, renkontis novajn Esperanto-amikojn, ĉeestis duafoje internacian Esperanto-kongreson, kaj ricevis multan helpon de la delegitoj en la urboj vizitataj.

★ ★ ★ Books About Esperanto

new and old, are all available from the **Esperanto League Book Service**, Middleton, Wisconsin.

Roy kaj Dorothy Holland

UNIVERSALA ESPERANTO- ASOCIO

La Universala Esperanto - Asocio estas la internacia ligo de Esperantistoj kaj Esperanto-landasocioj. Ĝi administras la internacian sistemon de delegitoj, publikas la monatan gazeton **Esperanto**, grandan **Jarlibron** (en du partoj), ankaŭ librojn kaj propagandilojn. Ĝi provizas magnetofonan servon, korespondan servon, kaj filman servon, al la movado. Se vi estas membro de ELNA, vi aŭtomate ankaŭ estas asocia membro de U.E.A., kaj ricevas ĉiujare membromarkojn kiuj rajtigas vin uzi la servojn de U.E.A. Sed vi ankaŭ povas esti individua membro de U.E.A. Por tio oni devas pagi kotizon ekstran, sed oni ricevas multon:

Membro ricevanta la Jarlibron: \$2.25.

Membro ricevanta la gazeton kaj Jarlibron: \$4.50.

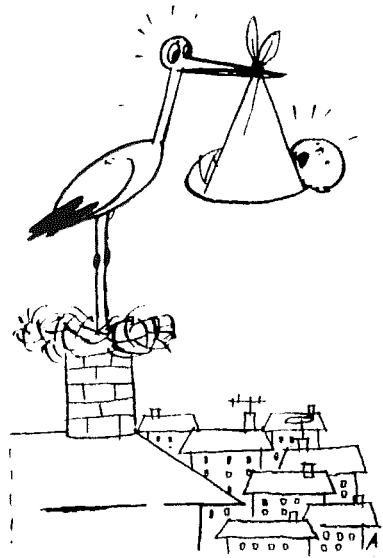
Gazetabono (sen membreco): \$3.50.

Por informoj, kaj pagoj, kontaktu Donald Parrish, 328 West 46th St., Los Angeles 37, California.

DECIDOJ DE LA ESTRARO

(62-VI) Ke ELNA akceptu planon de rabato al neŭtralaj usonaj Esperanto-klubo kaj -societoj rilate al ELNA-kotizoj pagotaj al ELNA fare de tiuj organizoj, kondiĉe ke 100% de la lokaj membroj estu aŭtomate samtempe ankaŭ membroj de ELNA kaj kondiĉe ke la loka organizo formale akceptu la kondiĉojn de la plano proponita de prezidanto Richardson, konforme al la rezolucio de la ELNA-kongreso en Seattle.

Prezidantoj de la permanentaj komitatoj de la Estraro estas: **Publika Informado:** Thomas Goldman, 7008 Millwood Road, Bethesda 14, Md.; **Edukado:** George Falgier, 3622 North Market St., St. Louis 13, Mo; **Membraro:** Dorothy Holland, 1010 Crestwood Place, Santa Barbara, Calif.; **Financo:** Vincent Griffeth, 8556 37th Ave., S.W., Seattle 6, Wash. Por diskuto pri la taskoj de la prezidantoj de la permanentaj komitatoj, vidu la mesaĝon de la Prezidanto en la januar - februara Revuo.

*Kaj nun kion fari,
mi perdis la adreson...*

Nuntempa Bulgario

Are you a subscriber to this magazine? If not, you may wish to receive it regularly by mail, either as a subscriber or as a member of the Esperanto League for North America. As a subscriber you will receive regularly the North American Esperanto Review, with up to date news of Esperanto and its movement. As a member, you will receive the magazine, support the work for Esperanto in this country, and also will automatically be an associate member of the Universala Esperanto-Asocio, entitled to use its world-wide services. We suggest using the coupon below:

To JAY BERRY, Treasurer,
3231 N.W. 62nd St.,
Seattle 7, Washington.

I am enclosing a check/money order for \$. . . , in payment of the following (check which):

- _____ year subscription to the **North American Esperanto Review**, \$2.00.
- _____ year membership in the Esperanto League for North America, including subscription to the **North American Esperanto Review** and associate membership in the U.E.A., \$5.00.
- _____ copy of the booklet **Esperanto, the International Language: Your Passport to World Friendship**, \$.25

Name:

Address:

**ESPERANTO, YOUR PASSPORT
TO WORLD FRIENDSHIP**

Reprints of the popular Special Educational issue of the Review. Extremely useful for publicity work. Keep a supply on hand.

NEW PRICE:

Per Copy: 25c postpaid

Five copies: \$1.00 postpaid

Order from:

Adrian Hughes
476 So. Bailey
Hillsboro, Oregon

**THE NORTH AMERICAN
ESPERANTO REVIEW**

The complete collection for 1961, attractively bound. A permanent record of Esperanto activities in America last year, official League actions, etc.

Price: \$1.80 postpaid

Order from:

Adrian Hughes
476 So. Bailey
Hillsboro, Oregon

**For books in or about Esperanto,
for textbooks, dictionaries, readers**

Esperanto League Book Service

Middleton, Wisconsin

or

Esperanta Libro-Servo, 2222 Crest Drive, El Cajon, Calif.

Esperanto League *for* North America

Every member of the League is a member of UEA

Why not Join Us Now?

Sender:

ESPERANTO PRESS

Oakville, Ontario, Canada

Return and Forwarding

Postage Guaranteed